

ODSTIRANJE SLOVENSКИH KRAJEVNIH IMEN

Horjul in Hobovše

Kratki znanstveni prispevek | 1.03
Datum prejema: 11. 10. 2017

Izveček: V prispevku skušamo utemeljiti novi etimologiji dveh slovenskih toponimov. Prvega (*Horjul*) so slovenski jezikoslovci doslej pripisovali predсловanskemu substratu, drugega (*Hobovše*) pa so izvajali iz slovanskega antroponima **Hotěbъdъ*.¹ Na podlagi primerjalnega slovanskega toponimskega gradiva in podrobne razčlembе historičnih zapisov, med njimi tudi doslej neupoštevanih, smo prišli do ugotovitve, da domnevno neslovansko krajevno ime *Horjul* izvira iz slovanskega antroponima z osnovo **hvor*- 'bolan', ime *Hobovše* pa je izpeljano iz drugega slovanskega antroponima, namreč iz vzdevka **Huda bolha*.

Ključne besede: slovenska krajevna imena, etimologija, onomastika, slovanski antroponimi, Horjul, Hobovše

Abstract: The paper argues for new etymologies of two Slovenian toponyms. Slovenian linguistics has been attributing one of them (*Horjul*) to a pre-Slavic substrate, while the second one (*Hobovše*) has been claimed to derive from the Slavic anthroponym **Hotěbъdъ*. Based on comparative Slavic toponymy and a detailed analysis of historical records, including hitherto ignored sources, we conclude that the purportedly non-Slavic toponym *Horjul* originates from the Slavic anthroponym with the stem **hvor*- 'ill', while the name *Hobovše* is derived from a different Slavic anthroponym – the sobriquet **Huda bolha*.

Key Words: Slovenian place names, etymology, onomastics, Slavic anthroponyms, Horjul, Hobovše

Uvod

Pri razčlembi neprozornih slovenskih krajevnih imen se je doslej že marsikdaj izkazalo, da niti historični zapisi niti poskusi besedotvorne analize niso omogočili prepričljive razlage. Pritegnitev korpusa drugih slovanskih toponimov ali antroponimov včasih nepričakovano pripelje do sprejemljivih rešitev in pripomore k prepoznavanju redkejših imenotvornih modelov. Takšen je primer imena *Horjul*. Dogaja pa se, da je bilo katero od krajevnih imen že dokaj prepričljivo razloženo, naposled pa je velika količina novega historičnega gradiva postavila ključne premise dosedanje razlage v povsem novo luč in pripomogla k novi, docela verodostojni razlagi. To se je zgodilo z imenom *Hobovše*.

Horjul

Kraj s tem imenom leži 20 kilometrov zahodno od Ljubljane. Narečna oblika imena je *Horjúj*, pridevnik je *horjúlski*, stanovniško ime *Horjúlci*. O krajevnom imenu *Horjul* je Škrabec (1892: 90) mimogrede omenil, da bi utegnulo izhajati iz morebitnega antičnega *Forum Julii*. To etimologijo sta sprejela Šturm (Ce fastu IX, 1933: 7, navedeno po Bezljaj 1956: 211) in z rezervo tudi Ramovš (1924: 240). Bezljaj (1956: 211, s. v. *Horjulščica*) je menil, da »je ime gotovo predсловansko, vendar izpričano tako pozno, da ni

mogoča nobena zanesljiva rekonstrukcija.« Snój (2009: 161) pravi, da ime *Horjul* ni etimološko zadovoljivo pojasnjeno, saj pri Škrabčevi razlagi pride do glasovnih težav pri razvoju dolgega *u*, ki bi se moral razviti v *-y-* in slednjič v *-i-*, ne pa v *-u-*. Repanšek (2016: 223) s stališča antične zgodovine in arheologije zavrača Škrabčevo etimologijo kot povsem neupravičeno, obenem pa odklanja tudi Bezljajev predlog, da *Horjul* morda izhaja iz keltskega antroponima *Ariolo*, saj slednjega v okviru keltskega onomastikona ni mogoče identificirati.

Poglejmo si dostopne historične zapise za *Horjul*: 1410 *Kriawl*, 1427 *Koriawl*, ok. 1430 *Choriaul*, 1469 *Korawl*, 1496 *Choryul*, 1498 *Chriaul*, *Criaul*, *Chryaul*, 1499 *Churyawl*, 1496–1536 *Churyawel*, 1689 in 1744 *Herjul*, 1780 *Chorioi* (kraj), *Chorioska* (potok *Horjulščica* ali *Horjulka*), 1817 *Horiul*. Starejši zapisi so izpod peresa nemških pisarjev in z eno samo izjemo (1496 *Choryul*) odražajo nemško nadomestitev slovenskega vokala *u* z nemškim *au*.²

Krajevno ime *Horjul* je mogoče rekonstruirati kot **Horjul-jъ* (potok), ki je nastal s transninizacijo in z elipso iz slovanskega hipokoristika **Horjul*. O svojilnem obrazilu *-jъ* nam govori narečni izgovor *Horjúj* (*lj > j*). Pri hipokoristiku **Horjul* je treba izhajati iz korena **hor-*, praslovansko **hvor-*, prim. češko *chorý*, poljsko *chory*, rusko *хворый* 'bolan', medtem ko je v južnoslovanskih jezikih odražen le prevoj *hir-*, prim. slovensko *hirati*. Besedotvor-

1 Zvezdica pred lastnim ali občnim imenom pomeni, da to ni neposredno izpričano, temveč je rekonstruirano na podlagi dokazanega slovanskega glasovnega razvoja in primerjalnega slovanskega gradiva.

2 Primeri tovrstne substitucije so izpričani v nemških zapisih slovenskih krajevnih imen *Begunje* (1319 *Vegawn*), *Dobrunje* (1408 *Dobrawn*) in *Hotunje* (1319 *Chotaun*).

no je **Horjul* izpeljanka s hipokorističnima obraziloma *-jb* in *-ul* iz antroponima **Hor*.³

Taszycki (1938: 39–45, ponatis 1958: 22–27), Svoboda (Profous in Svoboda 1957: 412) in Bošković (1978: 441) so opozorili, da so se slovanska osebna imena spreminjala tudi s hipokorističnim (ne pridevniškim) obrazilom *-jb*; prim. obstoj čeških osebnih imen *Buz* poleg *Bud*, *Draž* poleg *Drah*, *Čač* poleg *Čak*, poljska osebna imena *Chudz*, *Budz*, **Chorz* ali staroruska *Dorož*, *Dorožaj*, *Žizka* (< **Žid-jb* < **Židoslavъ*; Bošković 1978: 415) ter slovenske priimke *Čač*, *Draž*, *Draš*, *Minodraš*. To, da je antroponim poleg prvega hipokorističnega obrazila *-jb* prejel še drugo hipokoristično obrazilo (*-ul*), se sicer ni dogajalo zelo pogosto, vendar tudi ni nekaj izjemnega. Takšni tvorjenki z dvema obraziloma sta npr. poljski priimek *Radzek* in češki priimek *Buzek* (Taszycki 1958: 24, 25).

Na odraze korena **hor-* (praslovansko **hvor-*) v češki in poljski toponimiji je bil pozoren že Miklošič (Miklosich 1864: 68). Poljski slovar NMP (II: 72 idr.) navaja 26 poljskih krajevnih imen s tem korenem,⁴ Bańkowski (2000: 146 idr.) pa omenja tudi zloženko *Lubiechorz*. Češki avtorji Profous (1949: 35) in Hosák-Šrámek (1970: 322–323) navajajo sedem krajevnih imen,⁵ ruski avtor Tupikov (1989: 414) pa navaja staroruska antroponima (vzdevka) *Hvorak* 1563 in *Hvoroj* 1679.

Kot je videti, je krajevno ime *Horjul* skorajda edinstven primer izpričanosti pridevnika **horъ* 'bolan' na slovenskem in južnoslovanskem prostoru. Doslej je bilo mogoče zaslediti samo še hišno ime *Horjak* na Mačkovcu v občini Laško, ki morda vsebuje isto podstavo.⁶ Bezljaj (1956: 211) sicer navaja tudi vodno ime *Horušnica*, o katerem pravi, da je dvomljivo ime, ki se mu ga ni posrečilo lokalizirati, sporočeno pa mu je bilo kot pritok Mislinje. Glede na nezpričanost pridevnika **horъ* v južnoslovanskih jezikih je podvomil o izpeljavi iz slovanskega antroponima **Hor-*. Toda, kot vse kaže, prav krajevno ime *Horjul* priča o podstavi **hor-*. Če to drži, imamo opravka z eno od doslej neprepoznanih severnoslovansko-slovenskih leksikalnih oziroma lastnoimenskih vzporednic.

Hobovše pri Stari Oselici

To je ime manjše vasice v Poljanski dolini, 25 kilometrov zahodno od Škofje Loke. Osnovne imenske oblike krajevnega imena so: v *Hobóvšah*, pridevnik *hobóvški*, stanovniško ime *Hobóvšani*.

Bezljaj (1956: 209, 1965a: 115, 1976: 198, 2003: 1213) je krajevno ime *Hobovše* razlagal kot *Hotěbōd-ja-vъs-jane* iz antroponima **Hotěbōdъ*. Svojo razlago imena *Hobovše* je dodeloval postopoma. Že v Slovenskih vodnih imenih (1956: 209) je izpeljeval krajevno ime iz osebnega imena **Hotěbōdъ*, vendar je pristavil, da mu »konglutinat sufiksov ni bil popolnoma jasen.« V 'Slovenskem imenotvornem procesu' (1965a: 115, ponatis 1967: 108 in 2003: 290) in v prispevku 'Položaj slovenščine v okviru slovanskih jezikov' (1965b: 7, ponatis 2003: 271) je podal razlago *Hotěbōd-ja-vъs-jane*, ki jo je uvrstil v svoj etimološki slovar v posebnem geselskem članku *Hobovše* (1976: 198).⁷

Bezljaj se je opiral na starejše historične zapise od 13. do 17. stoletja: 1291 *Chotwu^osse*, 1318 *Chotwu^osche*, 1501 *Chadbuesch*, 1571 *Chodwuesch*, 1584 *Codwuesch*, 1682 *Godowusch*, *Khodowusch*. Mlajši zapisi iz 18.–19. stoletja so praktično enaki današnji obliki imena: 1780 *Kaboushe*, 1823 *Hoboushe*, rotilnik *Hoboush* (Metelkovo gradivo), FK 1825 *Hoboufche bei Altofslitz* (k. o.⁸ Stara Oselica), RK 1868 *Hobovše*, ledinsko ime *pod hobeuschem*, vodno ime *Hobovšev potok*, danes *Hobovščica* (k. o. Stara Oselica).

Množinska oblika imena je prvič nedvoumno izpričana šele leta 1823 in je zelo verjetno sekundarna, saj za zapise do 18. stoletja ni mogoče zanesljivo dokazati, da izkazujejo množinsko obliko; prej nasprotno. Nemški pisarji so slovenska krajevna imena praviloma zapisovali v mestniku, npr. *Iasbinach*, *Seltzach*, *Salemlogu*, redkeje v rotilniku (*Hotavlje* so 1291 zapisane z rotilnikom *Chotaeuel*, okrog 1400 pa z mestnikom *Chotawlach*) ali tožilniku (*Četena Ravan* je 1501 zapisana s tožilnikom *Czetenorawn*). Če izhajamo iz domneve, da ime *Hobovše* po izvoru ni množinsko, tj. ne vsebuje pripone *-jane*, je celotno etimologijo treba premisliti na novo. Pri tem so nam lahko v pomoč predvsem doslej neznani zapisi imena iz 16. in 17. stoletja, ki doslej iz različnih razlogov niso bili pritegnjeni v analizo. Vrednost zapisov iz tistega časa je v tem, da je krajevno ime tedaj še ohranjalo starejšo, neskrajšano obliko.⁹ Ime *Hobovše* se pojavlja v dveh sosednjih katastrskih občinah, enkrat kot *Hobovše pri Stari Oselici* (1825 *Hoboufche bei Altofslitz*, k. o. Stara Oselica), drugič pa kot *Hobovše pri Novi Oselici* (1825 *Hoboufche bei Neuofslitz*, k. o. Laniše, 1843 *novi Oflifhko Hobóvſhe*). Naselje Ho-

3 Glede hipokorističnega obrazila *-ul* v slovenskem imenoslovju gl. M. Šimundić 1976 in B. Kreja 2001.

4 Prim. *Chorki*, *Chorkowka*, *Choroń*, *Chorowice*, *Chorowo*, *Chorula*, *Choryń*, *Chorzalki*, *Chorzele*, *Chorzeli*, *Chorzelin*, *Chorzelow*, *Chorzemin*, *Chorzenice*, *Chorzeń*, *Chorzęszów*, *Chorzew*, *Chorzewa*, *Chorzewo*, *Chorzęcin*, *Chorzów*, *Chorzyna*, *Gostchorz*, *Latchorzew*, *Niechorz*, *Niechorze*.

5 *Choratice*, *Choroſice*, *Choroušky*, *Chorušice*, *Chornice*, *Choryně*, *Chořelice* (iz **Chořěl'ut*).

6 Prim. historična zapisa 1524 *Khiriouitzach* (Vatovec 1927: 93) in 1825 *Horiak* (k. o. Trobni Dol).

7 O tem imenu je spregovoril tudi v intervjuju za časopis 7D (1975: 114, ponatis 2003: 1213).

8 Katastrska občina.

9 Iz časa do leta 1500 so znani samo trije zapisi, ki so predstavljeni v Kosovi historični topografiji (Kos 1975: 194) in prenovljeni spletni izdaji Slovenska historična topografija (<https://topografija.zrc-sazu.si/>).

bovše pri Novi Oselici je – enako kot Nova Oselica – nastalo med rovtarsko kolonizacijo v letih 1560–1630 (Blaznik 1973: 188). Vas je bila leta 1953 preimenovana v *Cerkljanski Vrh* (PKLS 1997: 73).¹⁰

Ključnega pomena za etimologizacijo imena *Hobovše* so doslej večinoma neupoštevani historični zapisi za *Hobovše* iz časa rovtarske kolonizacije: 1560 *Chodwulsch*, 1630 *Hudowolsh* (Blaznik 1938: 41, 43). Pri *Hobovšah* so bile v drugi polovici 16. stoletja fužine, zato jih pogosto omenja A. Müllner v zgodovini železarstva na Kranjskem (Müllner 1909: 134–687):¹¹ 1560 *Khodtwusch*, 1568 *Hudowusch*, 1568 *Codwuesh* (urbar), 1568 *Chudawoushe* (pismo), 1569 *Howolsha Fusin*, 1572 *Codbalsh*, *Codbalsch*, 1572 *Codawutsh* (*Hudawolsch*), 1573 *in der Hodowuesh*, 1573 *Hodawolsha*, 1573 *Khodawolsha*, 1575 *Chodowolsh*, 1575 *Hudavolsch*, 1579 *in der Klobush*, 1579 *in der Khlobusch*, *der Hammer in der Chodwulsh oder Hodowush*, 1587 *Chodobals*, 1588 *Hadwulsch*, 1588 in 1616 *Chudawolsh*, 1601 *Hudavolsh*, 1601 *Hudawolsch*, 1616 *Hadawolsh*, loška urbarja 1664 in 1682 *Khodowush*, 1689 *Hudowolsch* (Valvasor 1689 I: 383). Iz primerjave zapisov za *Hobovše*, izpričanih v loških urbarjih (*Chadbuesch*, *Khodowusch* ipd.), s tistimi, ki so na voljo v neurbarskih dokumentih 16. in 17. stoletja, lahko razberemo, da so pisci urbarjev konservativno prepisovali oblike, zapisane v najstarejših urbarjih, medtem ko so se pisci neurbarskih listin približali živemu ljudskemu izgovoru. Zato lahko predvsem na podlagi zapisov za *Hobovše*, ki jih navaja Müllner, rekonstruiramo takratno obliko kot **Hudobolše* (< **Hudo-bolh-je* (*brdo*)), iz vzdevka **Huda bolha*. Zapisi 16. in 17. stoletja odražajo sicer tudi obliko **Hodobolš-*, toda ta je očitno rezultat metateze **Hodobolš-* > **Hodobulš-* in vokalne harmonije **Hodobolš-*. V zapisih, ki so

¹⁰ *Hobovše* sestavljajo samotne kmetije, zapisane v katastru l. 1825 kot *Terpinosch* (*Trpinovše*), *Umatorosch* (*Matorovše*), *Grudnosch* (*Grudnovše*), *Petelinousch* (*Petelinovše*) idr. Ta imena so izpeljana s priponskim obrazilom *-išče* iz pridevniških oblik nekdanjih priimkov ali vzdevkov gospodarjev *Trpin*, *Mator*, *Gruden*, *Petelin*. Zunanja podobnost z imenom *Hobovše* nas utegne zavesti, da je tudi to ime tvorjeno po navedenem, relativno poznem modelu. Že Kelemina (1930: 120) je z rezervo rekonstruiral obliko **Hodovišče* (iz antroponima **Hod*), ki jo je Bezljaj (1976: 198) upravičeno zavrnil, saj tovrstnih tvorjenk iz antroponimov v srednjem veku ne poznamo. Proti rekonstrukciji **Hodovišče* govorijo prav historični zapisi iz 13.–17. stoletja.

¹¹ 1573 *Khodawolsha* (s. 134), 1575 *Chodowolsh* (s. 142), 1575 *Hudavolsch* (s. 144), 1579 *in der Klobush* (*Hudavolša*) (s. 146), 1588 *Hadwulsch* (s. 152), 1588 in 1616 *Chudawolsh* (s. 154 in s. 160), 1568 *Hudowusch* (s. 210), 1601 *Hudavolsh* (s. 211), 1579 *in der Khlobusch* (*Hudavolsch*) (s. 477), *der Hammer in der Chodwulsh oder Hodowush* (s. 635), 1568 *Codwuesh* (urbar), 1568 *Chudawoushe* (pismo) (s. 636), 1569 *Howolsha Fusin* (s. 636), 1573 *in der Hodowuesh* (s. 637), 1573 *Hodawolsha* (s. 637), 1587 *Chodobals* (s. 637), 1601 *Hudawolsch* (s. 637), 1616 *Hadawolsh* (s. 637), 1689 *Hudowolsch* (Valvasor 1689 I: 383) (s. 637), loška urbarja 1664 in 1682 *Khodowush* (s. 638), 1560 *Khodtwusch* (s. 679), 1572 *Codbalsh*, *Codbalsch* (s. 685–686), 1572 *Codawutsh* (*Hudawolsch*) (s. 687).

jih delali nemški pisarji urbarjev (*Chadbuesch*, *Khodowusch*), je izpadel zvočnik *l*, nato pa še *o* med zapornikoma *d* in *b* (prim. *Radvanje* za **Radovanje*). Tudi za slovenske govorce je bilo ime predolgo in s sinkopo je nastala oblika **Hobolše*, prvič izpričana že leta 1569 (**Hobolša fužina*). Presenetljivo dolgo, vse do 1616, se je ohranil izgovor trdega *l* (*Hadawolsh*),¹² medtem ko je Valvasorjev zapis 1689 *Hudowolsch* prevzet iz listin 16. stoletja.

V listinah 15. in 16. stoletja lahko zasledimo več šaljivih vzdevkov in priimkov, ki so po nastanku sklopi in so kasneje izginili, npr. *Hudadlackha* (urbar Krško 1579), *Hudoleto* (krstne matice Ljubljana 1635), ljubljanski meščan *Hudamisel* (1412 *Chudemissel*) (Breznik 1982: 317). Sredi 15. stoletja zasledimo v Škofji Loki tudi vzdevke *Hudo železo* (*Cudo Xelexo*), *Trdo železo* (*Terdo Selexo*), *Zlati kurac* (*Slasticurac*) (Blaznik 1973: 98). Med današnjimi priimki najdemo še zloženske *Hudales*, *Hudelist* in *Hudolist*, *Hudmal* in *Hudomalj* (1458 *Hudy Mall*), *Hudohmet*, *Hudoklin* in *Hudopisk*.

Nekaj posmehljivih kolektivnih vzdevkov se je ohranilo tudi v krajevnih imenih, npr. *Mokronog*, *Muhabran* ali *Lipoglav* (iz **Lupoglav*).

V Sloveniji je izpričan priimek *Bolha*, v ruskih historičnih virih 15.–17. stoletja vzdevek *Bloha*, obstaja ruski priimek *Blóhin*. Iz antroponima **Bolha* je najverjetneje nastalo tudi krajevno ime *Bovše*, ki se nanaša na vas pri Vojniku.¹³ Pritegnitev številnih doslej neupoštevanih historičnih zapisov za krajevno ime *Hobovše* je omogočila poskus njegove nove etimologizacije. Utemeljuje se domneva, da nimamo opraviti s stanovniškim imenom *Hotěbŏd-ja-vъs-jane*, pač pa s svojilnim imenom **Hudobolše* (*brdo*), praslovansko **Hudo-blъh-je* (*brdo*), izpeljanim iz vzdevka **Huda bolha*, praslovansko **Hudaja blъha*.

Sklep

V tem prispevku smo rekonstruirali krajevno ime *Horjul* kot **Horjul-jb* (*potok*). Domnevamo, da je nastalo s transonimizacijo in elipso iz slovanskega hipokorističnega osebnega imena **Horjul*. Primerjalno slovansko, zlasti poljsko in češko toponimsko gradivo kaže na to, da je v imenu **Horjul* vsebovan koren **hor-*, praslovanski **hvor-* 'bolan'. Antroponim **Horjul* je najverjetneje tvorjen z dvema hipokorističnimima priponskima obraziloma *-jb* in *-ul* iz antroponima **Hor*.

Za krajevno ime *Hobovše* je bila doslej brez ugovorov sprejeta Bezlajeva razlaga, po kateri se ime rekonstruira kot **Hotěbŏd-ja-vъs-jane*, torej 'prebivalci *Hotebodove vasi*'. Toda podrobna razčlemba številnih, zlasti poprej

¹² V slovenščini je glas *l* na koncu besede in pred soglasniki konec 16. stoletja prešel v *u* (dvoustnični *u*, ki so ga zapisovali kot *u*), prim. zapis *Chudawoushe* iz leta 1568.

¹³ Historični zapisi so: 1319 *Fořss*, 1524 *Gross Wosch*, *Khlain Wosch*, 1780 *Wousche*, 1825 *Wousche* (k. o. Miklavž pri Celju).

neupoštevanih historičnih zapisov toponima *Hobovše* je omogočila nov pristop k etimologizaciji imena. Utemeljena je bila domneva, da *Hobovše* niso izvorno stanovniško ime na *-jane*, pač pa svojilno ime **Hudobolše (brdo)*, izpeljano iz vzdevka **Huda bolha*.

Literatura in viri

BAŃKOWSKI, Andrzej: *Etymologiczny słownik języka polskiego: 1–3 (A–R)*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2000, Częstochowa: Linguard, 2014.

BEZLAJ, France: *Slovenska vodna imena: I–II*. Ljubljana: SAZU, 1956–1961.

BEZLAJ, France: Slovenski imenotvorni proces. *Jezik in slovstvo* 10 (4/5), 1965a, 113–118 [ponatis v: Metka Furlan (ur.), *Zbrani jezikoslovni spisi I*. Ljubljana: Založba ZRC, 2003, 289–294].

BEZLAJ, France: Položaj slovenščine v okviru slovanskih jezikov. *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture: 30. junij–10. julij 1965*, 1965b, 1–9 [ponatis v: Metka Furlan (ur.), *Zbrani jezikoslovni spisi I*. Ljubljana: Založba ZRC, 2003, 268–277].

BEZLAJ, France: *Eseji o slovenskem jeziku*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1967.

BEZLAJ, France: Na Kranjskem je največ Horvatov (intervju). *7D (= Sedem dni)* 4 (29), 1975, 14–15 [ponatis v: Metka Furlan (ur.), *Zbrani jezikoslovni spisi II*. Ljubljana: Založba ZRC, 2003, 1213–1216].

BEZLAJ, France: *Etimološki slovar slovenskega jezika I*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 1976.

BLAZNIK, Pavle: Kolonizacija Poljanske doline. *Glasnik Muzejskega društva za Slovenijo* 19 (1–2), 1938, 1–62.

BLAZNIK, Pavle: *Škofja Loka in loško gospostvo*. Škofja Loka: Muzejsko društvo Škofja Loka, 1973.

BOŠKOVIĆ, Radoslav: *Одабрани чланци и расправе*. Титоград: ЦАНУ, 1978.

BREZNIK, Anton: *Jezikoslovne razprave*. Ljubljana: Slovenska matica, 1982.

HOSÁK, Ladislav in Rudolf Šrámek: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku, I–II*. Praga: Academia, 1970–1980.

KELEMINA, Jakob: Dr. Pirchegger Simon: Die slavischen Ortsnamen im Müritzgebiet. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 25, 1930, 118–123.

KOS, Milko: *Gradivo za historično topografijo Slovenije (za Kranjsko do leta 1500): I–III*. Ljubljana: Inštitut za občo in narodno zgodovino SAZU, 1975.

KREJA, Bogusław: *Slowotwórstwo polskich nazwisk: Struktury sufiksalne*. Krakov: Wydawnictwo Naukowe DWN, 2001.

METELKOVO gradivo: *Seznami krajevnih imen na Gorenjskem, Dolenjskem in v Beljaškem okrožju Koroške v nemščini in slovenščini, pripravljene za F. Metelka leta 1823*. Rokopisna zbirka NUK, MS 416.

MIKLOSICH, Franz: *Die Bildung der Ortsnamen aus Personennamen im Slavischen*. Dunaj: Denkschriften der Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Klasse, 1864.

MÜLLNER, Alfons: *Geschichte des Eisens in Inner-Österreich von der Urzeit bis zum Anfange des 19. Jahrhunderts: Abt. I, Krain, Görz und Istrien*. Dunaj in Leipzig: Verlag von Halm und Goldmann, 1909.

NMP II: *Nazwy miejscowe Polski: Historia-pochodzenie-zmiany: Pod red. K. Rymuta, II, C–D*. Krakov: Wydawnictwo Instytutu Języka Polskiego PAN, 1997.

PKLS: *Priročni krajevni leksikon Slovenije*. Ljubljana: DZS, 1997.

PROFOUS, Antonín: *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny: II, CH–L*. Praga: Česká akademie věd a umění, 1949.

PROFOUS, Antonín in Jan Svoboda: *Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny: IV, S–Ž*. Praga: Česká akademie věd a umění, 1957.

REPANŠEK, Luka: *Keltska dediščina v toponimiji jugovzhodnega alpskega prostora*. Ljubljana: Založba ZRC, 2016.

RAMOVŠ, Fran: *Historična gramatika slovenskega jezika: II*. Konzonantizem. Ljubljana: Učiteljska tiskarna, 1924.

SNOJ, Marko: *Etimološki slovar slovenskih zemljepisnih imen*. Ljubljana: Modrijan in Založba ZRC, 2009.

SVOBODA, Jan: *Staročeská osobní jména a naše příjmení*. Praga: Nakladatelství Československé akademie věd, 1964.

ŠIMUNDIĆ, Mile: Sufiksalni morfem *-ul/-ulo/-ula* u slavenskim jezicima. V: J. Тоновић (ur.): *Прва југословенска ономастичка конференција*. Титоград: ЦАНУ, 1976, 179–185.

ŠKRABEC, Stanislav: *Cvetje z vertov sv. Frančiška XI (9)*, 1892 [ponatis v: Jože Toporišič (ur.), *Jezikoslovna dela: 2*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan Kostanjevica, 1994, 90].

TASZYCKI, Witold: Imiona skrócone typu *Budz, Budza*. *Język polski XXIII*, 1938, 39–45 [ponatis v: Mieczysław Karaś (red. naukowy), *Rozprawy i studia polonistyczne. I Onomastyka*. Wrocław in Krakov: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1958, 22–27].

TUPIKOV, Nikolaj Michailovič: *Wörterbuch der altrussischen Personennamen*. Köln in Dunaj: Böhlau Verlag, 1989.

VALVASOR, Johann Weikhard von: *Die Ehre dess Hertzogthums Crain: I*. Laybach, 1689.

VATOVEC, Fran: *K starejši upravni in gospodarski zgodovini laškega okraja*. Ljubljana: Tisk Zadrुžne tiskarne, 1927.

Spletni viri

Spletni vir 1: Arhiv Republike Slovenije, SI AS 177/C/F/C486/g/A02 list A02 (Slika) – k. o. Trobni dol; <http://arsq.gov.si/Query/detail.aspx?ID=218070>, 10. 10. 2017

Spletni vir 2: Arhiv Republike Slovenije, SI AS 177/C/F/C254/g/A03 list A03 (Slika) – k. o. Miklavž pri Celju; <http://arsq.gov.si/Query/detail.aspx?ID=216620>, 10. 10. 2017

Spletni vir 3: Slovenska historična topografija, ZRC SAZU, Zgodovinski inštitut Milka Kosa; <https://topografija.zrc-sazu.si/>, 10. 10. 2017.

Slovenian Place Names: Horjul and Hobovše

The article argues for new etymologies of two Slovenian toponyms. In many cases, neither the available historical records nor the attempts at word-forming analysis have provided an adequate and convincing explanation of certain Slovene place names. So far, Slovene linguists have been attributing the place name *Horjul* to a pre-Slavic substrate. Based on comparative Slavic, and particularly Polish and Czech, toponymic data, the author argues that the name originates from the Slavic anthroponym **Horjul* with the stem **hvor-* 'ill'. This anthroponym is most likely formed with two hypocoristic suffixal formatives, *-jb* and *-ul*, from the anthroponym **Hor*.

On the other hand, some place names may have already been quite convincingly explained yet an abundance of new historical data has placed the key premises of their current interpretations in a very different light, and thus provided a new interpretation. An example of this is the place name *Hobovše*, which up to now has been reconstructed as **Hotěbød-ja-vbs-jane*, which means 'inhabitants of the *village Hotebod*'. However, a detailed examination of the previously disregarded historical records of the toponym *Hobovše* resulted in the premise that the name *Hobovše* does not refer to the original demonym ending in *-jane* but the possessive **Hudobolše (brdo)* (hill), which is derived from the sobriquet **Huda bolha* (mad flea).

